

Umhvervis- og vinnumálaráðið

Dagfesting:	12. januar 2021
Mál nr.:	20/02788-2
Málsviðgjørt:	jd
Ummælisfreist:	12.01.21-26.01.21
Eftirkannað:	Lógartænanstan dagfestir

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í lögtingslóg um fuglaveiðu v.m. (Heimild at skjóta grágás)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 27 frá 9. september 1954 um fuglaveiðu v.m., sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 48 frá 15. mai 2014, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Heitið á lögtingslógini verður orðað soleiðis:

“Lögtingslóg um fuglaveiðu”

2. Sum stytth heiti á lögtingslógini verður sett:

“(Fuglaveiðulógin)”

3. Í § 17 verður aftaná stk. 2 sett:
“*Stk. 3.* Uttan mun til ásetingarnar í stk. 1 og 2 kann tann, sum eigur ella leigar velt lendi, søkja um loyvi at skjóta grágás, um vísast kann á, at grundaðir trupulleikar standast av grágásini.
Stk. 4. Landsstýrismaðurin ásetur í loyvinum neyvaru treytirnar fyri at

skjóta grágás, undir hesum nær loyvt er at skjóta grágás, loyvd skotvápn, at tann, ið hevur loyvi, skal boða frá, hvussu nógv grágás er skotin, og at fuglurin kann latast myndugleikunum til kanningar.

Stk. 5. Tann, sum hevur fingið loyvi at skjóta grágás eftir stk. 3, kann lata einum øðrum persóni sítt loyvi at skjóta grágás á tí øki, sum loyvið fevnir um. Hetta loyvið skal vera skrivligt og skal kunna vísast politinum eftir umbøn.

Stk. 6. Landsstýrismaðurin stílar fyri, at kanningar og vísindaligar teljingar av grágás verða framdar.”

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, og fer úr gildi aftur 31. desember 2025.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Um lögtingsmál nr. 83/2013 og 91/2016

Við lögtingsmáli nr. 83/2013 varð skotið upp at loyva teimum, ið eiga ella leiga velt lendi, at skjóta grágás (*anser anser*), sum hævdu sett seg á lendið. Grágásin var annars friðað sambært fuglaveiðulógini. Sum grundgeving fyri lógaruppskotinum varð víst á, at grágásin gjørði seg inn á velt øki til skaða fyri grasvøksturin og elvdi til stóran miss fyri eigarar og leigarar.

Við lögtingsmáli nr. 91/2016 varð skotið upp at leingja heimildina at skjóta grágás til 2020. Í uppskotinum varð upplýst, at tær kanningar og vísindaligu teljingar, sum sambært uppskotinum frá 2013 skuldu gerast, ikki vóru gjørdar, men at landsstýrismaðurin fór at fara undir at leggja eina ætlan fyri at gera hesar kanningar og teljingar, so tær kundu brúkast sum grundarlag fyri fyrst eini stovnsmeting og síðani eini burðardyggari umsitingarætlan fyri grágásastovnin. Mett varð, at skuldi ein álítandi stovnsmeting gerast, skuldi hetta gerast fimm ár á rað. Mett varð samstundis, at henda kanning fór at kosta uml. 300.000 kr.

Heimildin at skjóta grágás fór úr gildi 31. mai 2020. Eftir hetta varð víst á, at grágásin, eins og frammanundan, ger seg inn á grasvøkstur, og at hetta hevur við sær fíggjarligan miss fyri tey, sum brúka lendið til landbúnað. Lógaruppskotið hevur til endamáls at minka um henda fíggjarliga miss við at loyva teimum, ið brúka lendið til landbúnað, móguleika at verja lendið og grøði við at skjóta grágás, annaðhvørt fyri at styggja ella drepa, meðan hon er á lendum.

Lógarbroytingin loyvir, at skotið verður eftir grágás, men grágásin skal framvegis kunna nørast í landinum, og tí er bara loyvt at skjóta, meðan grágásin situr á veltum lendi. Grágásin er sostatt framvegis friðað móti skjóting og veiðu á óveltum lendi. Afturat hesum er ikki loyvt at skjóta grágás, meðan hon bølir á eggum og hevur ungar.

Eftir at heimildin at skjóta grágás fór úr gildi 31. mai 2020 er komið fram, at veruligar kanningar og teljingar av grágásastovninum ikki eru gjørdar, síðani lógin varð longd í 2017. Búnaðarstovan hevur samlað inn talið av skotnum gæs árinum 2014-2019: 47 gæs í 2014, 266 gæs í 2015, 217 gæs í 2016, 24 gæs í 2017, 36 gæs í 2018 og 39 gæs í 2019.

Grágásin er fevnd av Bonn-sáttmálanum (*Convention on Migratory Species of Wild Animals*), sum m.a. ásetur, at villdýrasløg, sum regluliga ferðast um landamørk, skulu verjast, AEWA-avtalan (*Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds*) og sáttmálanum um lívfrøðiligt margfeldi (*The Convention on Biological Diversity*), sum Føroyar hava tikið undir við.

At loyva teimum, ið varða av lendi, ið er ávirkað av grágásini, at skjóta grágás, er ikki í sjálvum sær í stríð við bindingarnar í omanfyri nevndu sáttmálum og avtalum, men tað er treytað av, at hetta er burðardygt. Til tess at fáa greiðu á, um hetta er burðardygt, verður farið undir kanningar og vísindaligar teljingar. Slíkar kanningar og teljingar skulu gerast í fimm ár, um tær skulu kunna brúkast sum vísindaligt grundarlag undir eini avgerð um at skjóta grágás. Alt eftir teimum niðurstøðum, ið kanningar og teljingar geva, kann talan vera um bara at skjóta grágás fyri at verja lendið ella eisini vanligari veiðu eftir grágás.

Grágásastovnurin er ikki taldur, men Búnaðarstovan metir kortini, at loyvt kann verða at skjóta grágás, ið ger skaða á lendið.

1.2. Galdandi lóggáva

Víst verður til pkt. 1.1. Orsakir til uppskotið.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Lógaruppskotið hefur til endamáls at loyva, at grágás verður skotin í ávísan mun. Landbúnaðurin hefur stóran fíggarligan miss av, at stórir flokkar av grágás eta grasið

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Lógaruppskotið hefur til endamáls at fáa til vega heimild at skjóta grágás.

1.5. Ummæli og ummælissskjal

Uppskotið hefur í tíðarskeiðinum 12. januar 2021-26. januar 2021 verið til ummælis hjá Føroya Bóndafelag, Føroya Fuglafrøðifelag, Føroya Náttúru- og Umhvørvisverndarfelag, Havstovuni, MBM, Óðalsfelagnum, politinum og Tjóðsavninum. Sama tíðarskeið hefur lógaruppskotið verið til almenna hoyring á heimasíðuni hjá Umhvørvis- og vinnumálaráðnum.

Víst verður til hjálagda skjal um innkomnar viðmerkingar.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið hefur fíggarligar avleiðingar fyri landið, tí skipast skal fyri grágásateljingum. Mett verður, at kostnaðurin av hesum teljingum verður áleið kr. 300.000 í 5 ár.

Lógaruppskotið hefur ikki fíggarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Eins og áður skal Búnaðarstovan umsita loyvi at skjóta grágás. Mett verður, at hetta ikki krevur størri umsitingarliga orku.

Lógaruppskotið hefur ikki umsitingarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Fyri landbúnaðarvinnuna hefur lógaruppskotið ta avleiðing, at landbúnaðarvinna lógliga kann fyrbyggja, at grágásin etur grøði á veltum lendi.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið verður mett at hava avleiðingar fyri umhvørvið. Velt lendið kann vera fyri dálking, um patrónir og høgl ikki verða tikin upp. Vandí er eisini fyri, at grágásastovnurin kann minka, um ov nógv grágás verður dripin á hvørjum ári. Búnaðarstovan fylgir við, hvussu nógv grágás verður skotin, og neyðug stig verða tikin, um vandí er fyri stovninum.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hefur ikki avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hefur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Grágásin er fevnd av Bonn-sáttmálanum (*Convention on Migratory Species of Wild Animals*), sum m.a. ásetur, at villdýrasløg, sum regluliga ferðast um landamørk, skulu verjast, AEWAAvtaluni (*Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds*) og sáttmálanum um lívfrøðiligt margfeldi (*The Convention on Biological Diversity*), sum Føroyar hava tikið undir við.

At loyva grágásaveiðu er ikki í sjálvum sær í stríð við hesar bindingar, men tað er treytað av, at talan er um burðardyggja veiðu.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Mett verður, at uppskotið er í samsvari við *Evropeiska mannarættindasáttmálan*, sbr. Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention, og *Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek*, sbr. Bekendtgørelse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap.

Hoyvíkssáttmálin, sbr. Løgtingslóg nr. 66 frá 18. mai 2006 um at seta í gildi Hoyvíkssáttmálan Sáttmáli millum stjórn Íslands, øðrumegin, og stjórn Danmarkar og Føroya landsstýri, hinumegin.

2.9. Markaforðingar

Ongar kendar markaforðingar eru á økinum. Mett verður ikki, at lógaruppskotið fer at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantiheimildir. Víst verður til revsireglurnar í §§ 22-25 í løgtingslógini.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á likamligar ella lögfrøðiligar persónar.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Lógaruppskotið heimilar landsstýrismanninum at skipa fyri kanningum og vísindaligum teljingum av grágásastovninum.

Aðrar heimildir eru ikki í lógaruppskotinum.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Mett verður ikki, at lógaruppskotið hevur aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1 og 2

Heitið á løgtingslógini verður broytt til *Løgtingslóg um fuglaveiðu*. Mett verður, at hetta heitið er nóg neyvt, og at tað tí ikki er orsök at hava “v.m.” í heitinum.

Samstundis verður ásett, at stytta heitið á løgtingslógini er *Fuglaveiðulógin*.

Til § 1, nr. 3

Ásett verður, at tann, sum eigur ella leigar velt lendið, kann søkja um loyvi at skjóta grágás, um vísast kann á, at grundaðir trupulleikar standast av grágásini.

Ásett verður, at landsstýrismaðurin gevur loyvi at skjóta grágás, og at landsstýrismaðurin leggur neyvar treytir við hesum loyvi.

Millum treytirnar, sum kunnu leggjast við loyvnum, er avmarking í tí tíðarskeiði, loyvt er at skjóta grágás. Tað er ikki siðvenja at skjóta fugl, meðan hann hevur egg og ungar, og tað eigur tí heldur ikki at verða loyvt, tá ið talan er um grágás. Avmarkingar kunnu eisini setast fyri tey vápn, ið loyvt er at brúka at skjóta grágás.

Loyvið kann eisini vera treytað av, at tann, sum hevur loyvi at skjóta grágás, skal boða frá, hvussu nógv grágás er skotin, og at fuglurin skal latast myndugleikunum til kanningar.

Ásett verður, at tann, sum hevur fingið loyvi at skjóta grágás, kann lata einum øðrum persóni sítt loyvi at skjóta grágás á tí øki, sum loyvið fevnir um. Loyvið skal vera skrivligt og persónligt, og tann, sum hevur fingið loyvið frá eigara ella leigara at skjóta grágás, skal hava loyvið hjá sær og skal vísa politinum hetta, um biðið verður um tað. Eigari ella leigari eigur at

nágreina tað økið, loyvið fevnir um, og loyvi skal vera dagfest og undirskrivað av báðum pørtum. Eigari ella leigari kann altíð taka loyvið aftur.

Eigari ella leigari kann bara loyva *einum* persóni at skjóta á velta lendinum í senn.

Ásetingarnar í vápnalógini eru annars galdandi í síni heild. Politiið hevur eftirlit við og handhevjar brot á vápnalógina og fuglaveiðulógina.

Lógarbroytingin hevur ongar serstakar revsireglur, og víst verður til revsireglurnar í §§ 22-25 í løgtingslógini.

Ásett verður at enda, at landsstýrismaðurin skal stíla fyri, at kanningar og vísindaligar teljingar av grágás verða framdar.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd. Samstundis verður ásett, at løgtingslógin fer úr gildi aftur 31. desember 2025. Sólsetursásetingin er grundað á, at kanningar og vísindaligar teljingar skulu gerast komandi árin, so staðfestast kann, um grundarlag er fyri at skjóta grágás.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið, **dagfesting**

Helgi Abrahamsen
landsstýrismaður

/ Herálvur Joensen

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2: Upprit um innkomnar viðmerkingar